

Coord.: Pr.prof. dr. Constantin Necula

Autor: Elena Marianuc

**CAIET DE STUDIU
ȘI ACTIVITĂȚI PRACTICE
RELIGIE - CULTELE ORTODOX**

Clasa a IX-a

Test de evaluare inițială	6
CAP. I – ÎNVĂȚĂTURA DE CREDINȚĂ	10
Adorarea Lui Dumnezeu	11
Preacinstirea Maicii Domnului	14
Cinstirea sfinților	17
Catehism ortodox	21
CAP. II – TRĂIEREA ÎNVĂȚĂTURII CREȘTINE	24
Datorii față de Dumnezeu	25
Datorii față de sine	27
Datorii față de aproapele	31
CAP. III – EXPRIMAREA ÎNVĂȚĂTURII CREȘTINE	35
Pregătirea credinciosului pentru participarea la Sfintele slujbe	36
Catehism ortodox	38
CAP. IV – SPIRITUALITATE ȘI VIAȚĂ CREȘTINĂ	39
Chemarea omului spre asemănarea cu Dumnezeu	40
Eu și duhovnicul meu	42
Bucurie și responsabilitate în relațiile dintre tineri	44
Monahismul – formă a spiritualității creștine	46
Lectură de suflet	50
CAP. V – RELIGIILE LUMII	51
Religia în Mesopotamia	52
Religia în Egipt	52
Religia în Grecia antică	55
Religia în Roma antică	55
CAP. VI – ORTODOXIE ȘI CULTURĂ NAȚIONALĂ	59
Viața religioasă oglindită în creații populare, în datini și în obiceiuri	60
Contribuția Bisericii Ortodoxe la apariția și dezvoltarea învățământului românesc: Veniamin Costachi și Andrei Șaguna	62
Din viețile sfinților – Sfânta Filofteia de la Curtea de Argeș	67
CAP. VII -CREȘTINISMUL ȘI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE	68
Muzica în viața tinerilor	69
Tineretul și mass-media	72

Tinerii și viața intimă.....	74
Poezii pentru suflet	77
SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI.....	78
Să știm ca să povestim	79
Icoana Nașterii Mântuitorului.....	80
Să colindăm împreună	81
SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII LUI HRISTOS.....	83
Să știm ca să povestim	84
Canonul Sfântului Andrei Criteanul.....	84
Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul.....	85
Să colindăm împreună	86
Finalul primului an de liceu	87
BIBLIOGRAFIE	88

VACANȚĂ FRUMOASĂ!!!

ÎNVĂȚĂTURA DE CREDINȚĂ

Relația omului cu Dumnezeu

Icoana „Adunarea tuturor sfinților”

1. Adorarea Lui Dumnezeu
2. Preacinstirea Maicii Domnului
3. Cinstirea sfinților

Adorarea Lui Dumnezeu

”Cel ce are poruncile Mele și le păzește,

acela este care Mă iubește” (Ev. după Ioan 14, 21)

Def: Adorarea este o atitudine profund religioasă, însoțită de ritual și gesturi, prin care se exprimă dependența și supunerea totală față de Dumnezeu, ca Domn Atotputernic și Atotțiitor.

Adorarea este cultul suprem adus lui Dumnezeu, înseamnă dragoste și respect profund, dăruire și încredere totală în pronia divină. Ea este specifică atât Vechiului cât și Noului Testament. Iubirea/adorarea față de Dumnezeu se deosebește clar de idolatrie (închinarea la idoli) deoarece creștinul adoră și se adresează unei Persoane iubitoare

Posibilitățile de exprimare a cinstirii lui Dumnezeu pot fi prin:

- Cuvânt și faptă, onestitate și milostenie, rugăciune și smerenie;
- Cinstirea sărbătorilor creștine;
- Participarea la slujbele Bisericii;
- Cinstirea icoanelor, a moaștelor, a obiectelor de cult;
- Aducerea de ofrande;
- Împărtășirea cu Sfintele Taine;
- Adoptarea numelor de sfinți ca nume de botez;
- Zidirea de biserici, troițe, paraclise;
- Gesturi sau acte specifice: închinăciuni, metanii, pelerinaje, etc.

Comuniunea cu Dumnezeu se realizează prin păstrarea unui suflet blând și iubitor și a unei minți ce nu cugetă la rău. Aceasta se poate împlini, de orice om, prin fapte creștine, rugăciune, spovedanie și împărtășanie.

Păcatele omului față de Dumnezeu sunt: erezia, apostazia, superstițiile, fanatismul religios, ura, lenea, egoismul, spiritismul, vrăjitoria, blasfemia.

☪ *Nihil sine Deo!!!*

**”Păstrează ochii fără vină, o clipă nu-i lăsa furați,
Plutind pe valul greu de tină, stă nufărul ca o lumină...”** (C. Ioanid)

Aplicații practice:

1. Stabilește trei cuvinte cheie ale lecției apoi formulează propriile concluzii ale acesteia, folosind, obligatoriu, cuvintele cheie găsite.

.....

.....

.....

.....

2. Explică semnificația și importanța iubirii omului față de Dumnezeu, pornind de la cuvintele psalmistului David:

„Iubi-Te-voi Doamne, virtutea mea. Domnul este întărirea mea și scăparea mea și izbăvitorul meu” (Psalmi 17,1). În cadrul cărei slujbe bisericești ai auzit cântându-se aceste cuvinte?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Căutați în Biblie textele: *Ev. după Ioan 5, 3* și *Ev. după Ioan 14, 21* apoi transcrieți-le pe rândurile punctate:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

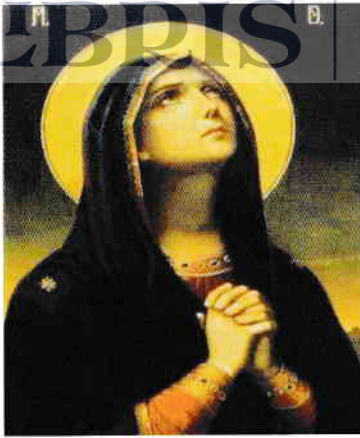
4. Colorează icoana Pantocrator respectând codul de culori
specifice ei.

We know
books

Nihil sine Deo!!!

Preacinstirea Maicii Domnului

Maica Domnului este modelul desăvârșit de curăție și iubire, duse până la jertfă. Omul pentru a putea ajunge la Dumnezeu are nevoie de o inimă de mamă. Indiferent de ce va face omul, Maica Domnului nu-l părăsește, îl ocrotește, plânge și se roagă Lui Dumnezeu pentru sufletul său. Rugăciunile Sale au mare trecere către Hristos. În Maica

Domnului – ne spune Părintele Dumitru Stăniloae – avem, în cer, o inimă de mamă. ***Să ne rugăm ei, ori de câte ori viața ne pune la încercare, și vom simți harul, mângâierea și dragostea sa de mamă.***

Preacinstirea Maicii Domnului simbolizează curăția și dragostea ei desăvârșită față de Dumnezeu și de oameni. Este femeia aleasă pentru a-L purta în pântec pe Mântuitorul. Ce poate fi mai minunat? Nu a existat și nu va mai exista vreodată un om de o asemenea puritate sufletească. **Simbolul purității Maicii Domnului este reprezentat în iconografie prin cele trei stele de pe veșmântul ei, pe frunte și pe umeri.**

O preacinstim pe Fecioara Maria deoarece Însuși Dumnezeu-Tatăl a cinstit-o când a ales-o să-L nască pe Fiul său ca om; au cinstit-o îngerii prin Arhanghelul Gavriil când i-a dat vestea cea minunată: *Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei (Luca 1, 8).* Au cinstit-o prorocii Vechiului Testament și Sf. Elisabeta, mama Sf. Ioan Botezătorul, când i-a grăit: *Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău (Luca 1, 28).* O veche rugăciune închinată Maicii Domnului spune așa: 🙏 ***„Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât serafimii. Care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărim!”*** † Fiind mai presus decât heruvimii și serafimii, pe drept cuvânt, ea mai este numită și Împărăteasa Cerurilor!

Maria = lb. ebraică Miriam = doamnă, cea plăcută, alteță, împărăteasă
 🙏 ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-mă!!!***

LIBRIS | We know books

3. Colorează icoana Maicii Domnului Platytera conform indicațiilor date de profesor. *Platytera ton ouranon* (limba greacă) este unul din atributele acordate Fecioarei Maria, semnificând „**Cea mai înaltă decât cerurile**”/ „**Maica Domnului, Împărăteasa Cerurilor**”. Din punct de vedere iconografic, în bisericile ortodoxe Maica Domnului Platytera este reprezentată cu precădere în conca absidei răsăritene, ca mijlocitoare între Cer și pământ. Ea este prezentată frontal, format mare, având imprimat pe piept un medalion cu Pruncul Iisus.

„Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-mă!”

 ”Îi cinstim pe sfinți, imitându-i”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

Sfinții au fost oameni obișnuiți, preocupați de mântuirea proprie și a semenilor lor, fiind ajutați de harul divin. Ei sunt cinstiți de către oameni pentru: **credința dreaptă, viața curată, spiritul de jertfă și curaj în fața păgânilor, faptele mărețe, puterea lor de mijlocitori și ocrotitori ai omului în relația cu Dumnezeu.**

Pentru mulți dintre noi sfinții sunt niște personaje de poveste. Știm tot felul de istorioare, cum că Sfântul Petru este portarul raiului, Sfântul Nicolae are un bici pentru copiii răi sau că Sfântul Ilie este un moș supărat care aduce furtună și vreme rea. E adevărat că aceste povestioare au un mic sâmbure de adevăr, dar noi uităm ce este mai important: că sfinții sunt oameni care au trăit în această lume, au existat cu adevărat și au fost și ei oameni ca și noi.

Sfinții sunt cei care au dobândit calitatea de „*prieteni*” ai lui Dumnezeu, „*viețuitori ai cerului*”, mijlocind înaintea lui Dumnezeu pentru creștinii care le adresează rugăciuni. Ei sunt cei care la Judecata universală vor sta alături de tronul Lui Hristos. Ei alcătuiesc **Biserica triumfătoare** – din ceruri – care sprijină eforturile creștinilor ce alcătuiesc Biserica luptătoare – de pe pământ – în dobândirea desăvârșirii și a mântuirii.

Calea spre sfințenie este deschisă oricui! Cum putem ajunge sfinți? „...măi, **să dobândești smerenia vameșului, răbdarea lui Iov, blândețea lui David, dragostea care niciodată nu cade, tăcerea, nemânierea. Să nu judeci pe nimeni**, judecă numai lucrurile tale, faptele tale, dar pe celelalte nu le judeca, lasă-le lui Hristos. (...) Cum să fii tu cu păcate și să judeci pe fratele tău? Uită-te întâi la bârna ta și pe urmă judecă pe fratele tău! (...) Să nu te gândești că tu faci mai bun decât celălalt, să zici că el îți păcătos, dar tu ești mai bun. Nu. Doamne, eu mai rău fac decât dânsul. Iartă, Doamne, și ajută să pun început bun, să nu le mai fac pe cele rele.” (Ierod. Savatie Baștovoi, Parintele Selafii – *Dragostea care niciodată nu cade*, Editura Marineasa, Timișoara, 2001, p. 22)

